

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 31 grudnia 2015 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. na podstawie ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze odmówił L. A. prawa do emerytury.

W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał, że ubezpieczony nie udowodnił 15 - letniego okresu pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Organ rentowy uznał za udowodnione 25 lat stażu sumarycznego w tym 2 lata 5 miesięcy i 14 dni stażu pracy w warunkach szczególnych. Do stażu pracy w warunkach szczególnych nie uznano ubezpieczonemu:

- 1) okresu zatrudnienia od 1 kwietnia 1975 r. do 30 kwietnia 1977 r. oraz od 2 listopada 1979 r. do 30 września 1988 r. (ponieważ przedłożone świadectwo wykonywania prac w szczególnych warunkach zostało wystawione przez osobę nieuprawnioną - byłego likwidatora Gminnej Spółdzielni (...) w K., a nadto nie zostało opatrzone pieczętą firmową oraz pieczętą imienną;
- 2) okresu zatrudnienia od 1 października 1988 r. do 30 września 1994 r. (ponieważ w przedłożonym świadectwie wykonywania prac w warunkach szczególnych pracodawca tj. Zespół Szkół (...) Rolnicze Centrum (...) powołał niewłaściwe przepisy resortowe.

W odwołaniu od powyższej decyzji L. A. wniósł o przyznanie mu emerytury. Odwołujący wskazał, że w okresach od 1 kwietnia 1975 r. do 30 kwietnia 1977 r., od 2 listopada 1979 r. do 30 września 1988 r. oraz w okresie od 1 października 1988 r. do 30 września 1994 r. wykonywał pracę w warunkach szczególnych, a świadczą o tym dowody jakie przedstawił w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych.

W odpowiedzi na odwołanie pełnomocnik organu rentowego wniósł o jego oddalenie.

Kolejną decyzją z dnia 13 października 2016 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. na podstawie ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze odmówił L. A. prawa do emerytury. W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał, że ubezpieczony nie udowodnił 15 - letniego okresu pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Organ rentowy uznał za udowodnione 25 lat stażu sumarycznego, w tym 8 lat 5 miesięcy i 14 dni stażu pracy w warunkach szczególnych. Zakład Ubezpieczeń Społecznych zaznaczył, że do stażu pracy w warunkach szczególnych nie uznano ubezpieczonemu okresu zatrudnienia od 1 kwietnia 1975 r. do 30 kwietnia 1977 r. oraz od 2 listopada 1979 r. do 30 września 1988 r. ponieważ przedłożone świadectwo wykonywania prac w szczególnych warunkach – korekta z dnia 30 listopada 2015 r. zostało wystawione przez byłego likwidatora Gminnej Spółdzielni (...) w K. tj. przez osobę nieuprawnioną, a nadto nie zostało opatrzone pieczętą firmową oraz pieczętą imienną.

W odwołaniu od decyzji L. A. wniósł o przyznanie mu emerytury. L. A. wskazał, że decyzja ta nie jest zgodna z przepisami i ze stanem faktycznym, a także podtrzymał dotychczasowe stanowisko w sprawie.

W odpowiedzi na odwołanie pełnomocnik organu rentowego wniósł o jego oddalenie. W treści odwołania wskazano, że na podstawie zaświadczenia z dnia 7 kwietnia 2016 r. zaliczono ubezpieczonemu do okresu pracy świadczonej w warunkach szczególnych okres zatrudnienia w Zespole Szkół (...) w Ł. i tym samym udowodnił on 8 lat 5 miesięcy i 14 dni pracy w warunkach szczególnych.

Postanowieniem z dnia 12 stycznia 2017 roku Sąd zarządził połączenie sprawy o sygnaturze akt VIII U 67/17 ze sprawą o sygnaturze akt VIII U 271/16 w celu ich łącznego rozpoznania i rozstrzygnięcia oraz prowadzenie pod sygnaturą VIII U 271/16.

(postanowienie k.6 akt o sygn. VIII U 67/17)

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 25 września 2015 roku ubezpieczony L. A. złożył wniosek o emeryturę. Ubezpieczony ukończył 60 lat w dniu 15 czerwca 2015 roku. Ubezpieczony nie jest członkiem otwartego funduszu emerytalnego.

(decyzja k.47 – 48 plik II akt ZUS)

Na dzień 31 grudnia 1998 roku ubezpieczony ma 25 lat ogólnego stażu pracy.

(okoliczność bezsporna)

Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. zaliczył ubezpieczonemu do stażu pracy świadczonej w warunkach szczególnych następujące okresy zatrudnienia:

- 1) od 1 października 1988 r. do 30 września 1994 r. w Zespole Szkół (...) w Ł. na stanowisku palacza,
- 2) od 3 października 1994 r. do 30 kwietnia 1995 r. w Zakładzie (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w Ł. na stanowisku pomoc palacza,
- 3) od 17 maja 1995 r. do 31 marca 1997 r. w Zakładzie (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w Ł. na stanowisku pomoc palacza

- łącznie 8 lat 5 miesięcy i 14 dni.

(decyzja k.64 – 65 plik II akt ZUS)

W okresie od 1 kwietnia 1975 r. do 30 kwietnia 1977 r. oraz od 2 listopada 1979 r. do 30 września 1988 r. ubezpieczony był zatrudniony w Gminnej Spółdzielni (...) w K..

Z dniem 1 kwietnia 1975 r. L. A. powierzono obowiązki pracownika fizycznego w piekarni (na podstawie umowy o pracę zawartej na dwutygodniowy okres próbny).

(umowa o pracę z dnia 1 kwietnia 1975 r. w dokumentacji osobowej wnioskodawcy k.35)

Od dnia 15 kwietnia 1975 r. wnioskodawcy powierzono stanowisko piekarza, a do jego obowiązków pracowniczych należało m.in.:

- rozważanie ciasta na sztuki o odpowiednim ciężarze, formowanie poszczególnych sztuk i odstawianie ich do fermentacji końcowej,
- przygotowywanie uformowanych sztuk ciasta do komory piecowej,
- przestrzeganie norm zużycia materiałów pomocniczych przy obrabianiu sztuk ciasta,
- utrzymywanie maszyn i urządzeń w stanie zapewniającym ciągłość produkcji (w tym pomoc piecowemu przy wsadzaniu pieczywa do pieca oraz przesuwanie pieczywa w piecu).

(umowa o pracę z 1 kwietnia 1975 r. oraz zakres czynności w aktach osobowych k.35)

Z dniem 2 listopada 1979 r. L. A. powierzono stanowisko piekarza, a do jego obowiązków pracowniczych należało m.in.:

- przesiewanie mąki lub nadzorowanie przesiewania mąki przed użyciem do produkcji,
- badanie organoleptyczne mąki i innych surowców przed użyciem do produkcji,
- przestrzeganie obowiązujących receptur,
- sporządzanie rozczyńców, kwasów, ciast, dodawanie surowców i wody do poszczególnych faz,
- przestrzeganie czasookresów prowadzenia poszczególnych faz fermentacyjnych, temperatur itp.,
- utrzymywanie w należyłym stanie i porządku stanowiska pracy, sprzętu, maszyn i urządzeń,
- do obowiązków stołowego należało również czynności ciastowego odpowiedzialnego za: prawidłowe dozowanie surowców i dodatków zgodnie z recepturami, prawidłowe prowadzenie procesów fermentacyjnych, utrzymywanie w stanie gotowości technicznej obsługiwanych maszyn i urządzeń oraz należytą ich obsługę i bieżącą konserwację.

(angaż z dnia 2 listopada 1979 r. oraz zakres czynności w aktach osobowych k.35)

Od dnia 1 stycznia 1981 r. L. A. objął stanowisko starszego piekarza.

(angaże w aktach osobowych k.35)

Po początkowym okresie wykonywania obowiązków na stanowisku pracownika fizycznego, L. A. objął stanowisko piekarza piecowego i takie też obowiązki wykonywał w pozostałym okresie pracy w Gminnej Spółdzielni (...) w K..

(zeznania ubezpieczonego min.00:23:50 – 00:31:12 protokołu z dnia 16 stycznia 2017 r. w zw. z min.00:06:08 – 00:20:39 protokołu z dnia 5 października 2016 r.)

Praca w zakładzie piekarniczym odbywała się w systemie trzymianowym, a na jednej zmianie pracowało trzech piekarzy piecowych. W zakładzie piekarniczym pracowali zarówno piekarze piecowi jak i piekarze stołowi.

(zeznania H. D. min.00:13:46 – 00:22:46 protokołu z dnia 16 stycznia 2017 r.)

Podstawowym obowiązkiem pracowniczym wykonywanym przez L. A. na powierzonym mu stanowisku pracy było wkładanie i wyjmowanie pieczywa z pieca za pomocą łopaty (co godzinę do pieca trafiało 150 bochenków chleba). Z uwagi na brak zmechanizowania piekarni, wszystkie czynności wykonywane przez piekarzy piecowych były wykonywane ręcznie. W związku z oczekiwaniem na zakończenie procesu wypieku pieczywa, a także w sytuacji nieobecności piekarza stołowego w pracy, wnioskodawca zajmował się także czynnościami związanymi z wyrobem i formowaniem ciasta.

(zeznania świadków: S. K. min.00:23:08 – 00:26:13, M. Z. min. 00:26:13 – 00:28:47 protokołu z dnia 5 października 2016 r., H. D. min.00:13:46 – 00:22:46 protokołu z dnia 16 stycznia 2017 r., zeznania ubezpieczonego min.00:23:50 – 00:31:12 protokołu z dnia 16 stycznia 2017 r. w zw. z min.00:06:08 – 00:20:39 protokołu z dnia 5 października 2016 r.)

W dniu 30 kwietnia 1977 r. pracodawca wydał ubezpieczonemu świadectwo pracy, z którego wynika, że w okresie od 1 kwietnia 1975 r. do 30 kwietnia 1977 r. zajmował stanowisko piekarza.

W dniu 29 września 1988 r. pracodawca wydał ubezpieczonemu świadectwo pracy, z którego wynika, że w okresie od 2 listopada 1979 r. do 30 września 1988 r. zajmował stanowisko piekarza oraz starszego piekarza.

(świadczenia pracy - k.25-26, k.31-32 plik I akt ZUS)

W dniu 17 marca 2003 roku ubezpieczony otrzymał „świadczenie” (opatrzonego pieczętą Gminnej Spółdzielni (...) w K. oraz pieczętą i podpisem samodzielnego referenta spraw osobowych) stwierdzające, że w okresie od 1 kwietnia 1975 r. do 30 kwietnia 1977 r. stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał prace piekarza na stanowisku piekarz wymienionym w wykazie A dziale X punkcie 11 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. stanowiącym załącznik nr 1 do zarządzenia Ministra Rolnictwa, Leśnictwa i Gospodarki Żywnościowej z dnia 10 stycznia 1991 r. w sprawie stanowisk pracy, na których wykonywane są prace w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

(świadczenia – akta osobowe - k.35)

W dniu 18 marca 2003 roku ubezpieczony otrzymał „świadczenie” (opatrzonego pieczętą Gminnej Spółdzielni (...) w K. oraz pieczętą i podpisem samodzielnego referenta spraw osobowych) stwierdzające, że w okresie od 2 listopada 1979 r. do 30 września 1988 r. stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał prace piekarza na stanowisku piekarz wymienionym w wykazie A dziale X punkcie 11 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. stanowiącym załącznik nr 1 do zarządzenia Ministra Rolnictwa, Leśnictwa i Gospodarki Żywnościowej z dnia 10 stycznia 1991 r. w sprawie stanowisk pracy, na których wykonywane są prace w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

(świadczenia – akta osobowe - k.35)

W dniu 30 listopada 2015 roku były likwidator Gminnej Spółdzielni (...) w K. wydał ubezpieczonemu „świadczenie – korekta”, z którego wynika, że w okresie od 1 kwietnia 1975 r. do 30 kwietnia 1977 r. oraz okresie od 2 listopada 1979 r. do 30 września 1988 r. L. A. wykonywał prace przy ręcznym odbiorze pieczywa na blachach z pieca tj. prace wymienione w dziale X, pozycji 11 punkcie 3 załącznika Nr 1 wykazu A do Uchwały nr 64/83 Zarządu Głównego (...) z dnia 25 lipca 1983 r.

(świadczenie – korekta k.41 plik II akt ZUS)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dokumentacji osobowej wnioskodawcy ze spornego okresu zatrudnienia oraz zeznań wnioskodawcy i świadków S. K., M. Z., H. D.. Zeznanie świadków nie budzą wątpliwości co do ich wiarygodności, są spójne i wzajemnie się uzupełniają, nadto stanowią konieczne uzupełnienie dla dokumentacji zawartej w aktach osobowych.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie jest zasadne.

Postępowanie w niniejszej sprawie, wobec wydania przez organ rentowy decyzji z dnia 13 października 2016 r. i zaliczenia tym samym do pracy w warunkach szczególnych okresu zatrudnienia ubezpieczonego w Zespole Szkół (...) w Ł., spowodowało się do rozstrzygnięcia czy okresy zatrudnienia ubezpieczonego w Gminnej Spółdzielni (...) w K. od 1 kwietnia 1975 r. do 30 kwietnia 1977 r. oraz od 2 listopada 1979 r. do 30 września 1988 r. były okresami pracy wykonywanej w warunkach szczególnych.

Zgodnie z treścią art.184 ust.1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz.U. z 2016 roku, poz.887 z późn. zm.) ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 roku przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art.32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli:

- 1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymagany w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz
- 2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

Stosownie do treści art.184 ust.2 ww. ustawy, w brzmieniu obowiązującym od 1 stycznia 2013 roku, emerytura, o której mowa w ust.1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

Prawo do emerytury na podstawie art.184 ww. ustawy przysługuje ubezpieczonemu, który na dzień wejścia w życie ustawy (1 stycznia 1999 roku) spełnił określone w niej wymogi stażowe, a po tej dacie osiągnął wymagany wiek, niezależnie od tego czy w chwili osiągnięcia tego wieku wykonywał pracę w szczególnych warunkach, czy wykonywał inną pracę i czy pozostawał w zatrudnieniu.

Z treści przepisu art.32 ww. ustawy wynika, że możliwe jest wcześniejsze przejście na emeryturę przez pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Zgodnie art.32 ust.4 ww. ustawy wiek emerytalny, o którym mowa w ust.1 rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki na podstawie którym osobom wymienionym w ust.2 i 3 przysługuje prawo do emerytury, ustala się na podstawie przepisów dotychczasowych. Za dotychczasowe przepisy (w rozumieniu art.32 ust.4 ww. ustawy) należy uważać przepisy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. nr 8, poz.43), ale wyłącznie w zakresie regulowanym przez ww. ustawę o emeryturach i rentach, a więc co do wieku emerytalnego, rodzaju prac lub stanowisk oraz warunków, na jakich osobom wykonującym prace określone w ust.2 i ust.3 art. 32 tej ustawy przysługuje prawo do emerytury (uchwała składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 13 lutego 2002 roku, III ZP 30/01, OSNAP 2002/10/243 oraz wyrok Sądu Najwyższego z dnia 24 września 2009 roku, II UK 31/09, Lex nr 559949).

Zgodnie z treścią §3 i 4 ww. rozporządzenia pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) osiągnął wiek emerytalny wynoszący 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn,
- 2) ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Powołany wykaz wskazuje wszystkie te prace w szczególnych warunkach, których wykonywanie uprawnia do niższego wieku emerytalnego.

W wykazie tym do pracy w szczególnych warunkach zostały zaliczone prace przy wypieku pieczywa (dział X punkt 11).

Stanowiska na których praca jest wykonywana w szczególnych warunkach zostały sprecyzowane w wykazie A stanowiącym załącznik nr 1 do Uchwały nr 64/83 z dnia 25 lipca 1983 r. Zarządu Głównego (...) Związku Spółdzielni Rolniczych. W dziale X pozycja 11 punkt 3 wymieniono stanowisko piekarza. Wykaz ten stanowi - jako, że ma charakter informacyjny, techniczno-porządkujący, uściślający ogólne pojęcia istniejące w rozporządzeniu Rady Ministrów - swego rodzaju wskazówkę, dowód, że takie a nie inne czynności były przez pracownika istotnie wykonywane w szczególnych warunkach (wyrok Sądu Najwyższego z 29 stycznia 2008 roku, I UK 192/07, Lex nr 447272).

Należy także wskazać, iż prawo do emerytury przewidziane w art.184 w związku z art.32 ww. ustawy o emeryturach i rentach ma charakter wyjątkowy, jest odstępstwem od ogólnej reguły dotyczącej warunków przechodzenia na emeryturę, a zatem właściwe przepisy muszą być wykładane w sposób ścisły. Niedopuszczalna jest wykładnia rozszerzająca, prowadząca w konsekwencji do wypaczenia idei, że emerytura w wieku wcześniejszym jest wynikiem pracy w obciążających dla zdrowia warunkach. Wykonywanie pracy w szczególnych warunkach stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy oznacza, że pracownik nie ma powierzonych innych obowiązków jak tylko te, które dotyczą pracy w szczególnych warunkach. Istotnym warunkiem przyznania świadczenia z tytułu pracy wykonywanej w szczególnych warunkach jest stwierdzenie w ramach pełnego wymiaru czasu pracy oddziaływania szkodliwych warunków na organizm pracownika. R. legis instytucji przewidzianej w art.32 ww. ustawy o emeryturach i rentach opiera się na założeniu, że praca wykonywana w szczególnych warunkach przyczynia się do

szybszego obniżenia wydolności organizmu, stąd też osoba wykonująca taką pracę ma prawo do emerytury wcześniej niż inni ubezpieczeni.

Stosownie zaś do treści §2 ust.1 ww. rozporządzenia okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach w nim określonych są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy. Nie jest natomiast dopuszczalne uwzględnianie przy ustalaniu okresów pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze pracy wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, wymaganych do nabycia prawa do emerytury w niższym wieku emerytalnym, innych równocześnie wykonywanych prac w ramach dobowej miary czasu pracy, które nie oddziaływały szkodliwie na organizm pracownika, przez co tak zatrudniony nie spełniał koniecznego warunku dla uzyskania wcześniejszych uprawnień emerytalnych, jakim było stale wykonywanie pracy szkodliwej w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na zajmowanym stanowisku pracy (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 4 czerwca 2008 r. sygn. II UK 306/07 Lex 528599).

Środkiem dowodowym stwierdzającym okresy zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest - w myśl §2 ust.2 - świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach wystawione według określonego wzoru lub świadectwo pracy, w którym zakład pracy stwierdza charakter i stanowisko pracy w poszczególnych okresach oraz inne okoliczności, od których jest uzależnione przyznanie emerytury z tytułu zatrudnienia w szczególnych warunkach. Regulacja §2, statuująca ograniczenia dowodowe i obowiązująca w postępowaniu przed organem rentowym, nie ma zastosowania w postępowaniu odwoławczym przed sądem pracy i ubezpieczeń społecznych. W konsekwencji okoliczność i okresy zatrudnienia w szczególnych warunkach sąd uprawniony jest ustalać także innymi środkami dowodowymi niż dowód z zaświadczenia zakładu pracy, w tym nawet zeznaniami świadków (uchwała Sądu Najwyższego z 27 maja 1985 roku, III UZP 5/85, Lex 14635, uchwała Sądu Najwyższego z 10 marca 1984 roku III UZP 6/84, Lex 14625; wyrok Sądu Najwyższego z 30 marca 2000 r. II UKN 446/99, Lex 48778).

Należy również wskazać, że świadectwo pracy w warunkach szczególnych wydane pracownikowi przez pracodawcę z zachowaniem warunków przewidzianych normą §2 ww. rozporządzenia stanowi domniemanie i podstawę do przyjęcia, iż okres pracy w nim podany jest okresem pracy w warunkach szczególnych. Samo jednakże posiadanie świadectwa pracy potwierdzającego wykonywanie zatrudnienia w warunkach szczególnych organu rentowego nie wiąże i nie przesądza automatycznie o przyznaniu świadczenia emerytalnego na podstawie art.32 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach w postępowaniu sądowym traktuje się jako dokument prywatny w rozumieniu art.245 k.p.c., który stanowi dowód tego, że osoba, która go podpisała, złożyła oświadczenie zawarte w dokumencie. Dokument taki może być więc weryfikowany pod kątem prawdziwości wskazanych w nim faktów (wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 4 listopada 2008 roku sygn. III AUa 3113/08, Lex nr 552003; wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z 30 listopada 2006 roku sygn. III AUa 466/06).

Przeprowadzone w niniejszej sprawie postępowanie dowodowe wykazało, że wnioskodawca w Gminnej Spółdzielni (...) w K. (po zakończeniu 14 dniowego okresu pracy na podstawie umowy o pracę na okres próbny) wykonywał prace przy wypieku pieczywa. Prace te sprowadzały się do wkładania oraz wyjmowania pieczywa z pieca. Co również istotne, prace te nie były jego jedynymi obowiązkami pracowniczymi, gdyż podczas oczekiwania na zakończeniu procesu wypieku, jak również podczas nieobecności piekarzy stołowych w pracy, zajmował się pracami związanymi z przygotowaniem pieczywa - wyrabiał bądź formował ciasto. Tym samym wnioskodawca w trakcie dnia pracy nie wykonywał stale tylko jednej czynności związanej z procesem wypieku pieczywa, ale wszystkie czynności składające się na proces technologiczny wytworzenia pieczywa. Biorąc zaś pod uwagę, że sam etap wypieku pieczywa był procesem długotrwałym, wykonywanie w tym czasie przez wnioskodawcę innych czynności piekarniczych było jak najbardziej uzasadnione z uwagi na rodzaj wykonywanej w zakładzie pracy działalności. Podkreślić w tym miejscu należy, że zaliczanie do pracy wykonywanej w warunkach szczególnych jedynie pracy piekarza polegającej na umieszczeniu przygotowanego ciasta w piecu i wyłożeniu upieczonego produktu z pieca byłoby sprzeczne z intencją prawodawcy zaprezentowaną w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. Gdyby bowiem prawodawca zamierzał

do okresów pracy w szczególnych warunkach zaliczyć tylko ostatnie czynności w procesie produkcji pieczywa, to posłużyłby się określeniem „wypiek pieczywa”, lub „prace polegające na wypieku pieczywa” a nie „prace przy wypieku pieczywa” (uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 6 sierpnia 2013 r., II UK 9/13). Sąd podziela także pogląd zaprezentowany przez Sąd Najwyższy w uzasadnieniu wyroku z dnia 21 kwietnia 2015 r. (sygn. akt I UK 336/14, Legalis nr 1249644) zgodnie, z którym praca piekarza w procesie technologicznym wypieku pieczywa nie ogranicza się tylko do wykonywania czynności polegających na umieszczeniu przygotowanego ciasta w piecu i wyłożeniu upieczonego produktu z pieca (chleba).

Biorąc zatem okres prac w warunkach szczególnych wykonywanej przez ubezpieczonego na stanowisku piekarza od 15 kwietnia 1975 r. (po zakończeniu pracy na stanowisku pracownika fizycznego w piekarni) do 30 kwietnia 1977 r. oraz od 2 listopada 1979 r. do 30 września 1988 r. oraz okres pracy w warunkach szczególnych uwzględniony mu przez organ rentowy (8 lat 5 miesięcy i 14 dni), legitymuje się on ponad 15-letnim okresem pracy w takim charakterze.

Wyżej przytoczone ustalenia pozwalają przyjąć, iż ubezpieczony legitymuje się zarówno wymaganym ogólnym stażem pracy jak i ponad 15-letnim okresem pracy w szczególnych warunkach, ukończył wymagany wiek, nie jest członkiem otwartego funduszu emerytalnego, co uprawnia go do wcześniejszej ze względu na wiek emerytury.

Wniosek o emeryturę ubezpieczony złożył w dniu 25 września 2015 roku. Zatem stosownie do treści art.129 ww. ustawy o emeryturach i rentach ubezpieczonemu przysługuje prawo do emerytury od dnia 1 września 2015 roku.

Wobec powyższego Sąd Okręgowy na podstawie art.477¹⁴§2 k.p.c. w punkcie 1 sentencji wyroku zmienił zaskarżoną decyzję i przyznał L. A. prawo do emerytury od dnia 1 września 2015 roku.

W punkcie 2 sentencji wyroku Sąd przyznał i nakazał wypłacić ze Skarbu Państwa Sądowi Okręgowemu w Łodzi dla radcy prawnego Z. S. kwotę 442,80 zł tytułem zwrotu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej wnioskodawcy z urzędu.

(S.B.)

ZARZĄDZENIE

1. Odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi ZUS z pouczeniem o prawie, terminie i sposobie złożenia apelacji
2. Wypożyczyć pełnomocnikowi ZUS akta rentowe, zobowiązując do zwrotu w razie złożenia apelacji.
3. Doręczyć pełnomocnikowi ZUS odpis protokołu rozprawy.

14.02.2017 r.